

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

(назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність ІІІ Дитячі та молодіжні служби

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Основи професійної майстерності соціального педагога
Викладач (-і)	проф. Михайлишин Галина Йосипівна
Контактний телефон викладача	0342 570005
Е-mail викладача	halyna.mykhailyshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	3 кредити
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php
Консультації	<u>Четвер, 17.00–18.00 год, Zoom, Webex – дистанційно</u>
2. Анотація до освітнього компонента	
Навчальний компонент включає в себе питання теоретичних основ педагогіки вищої освіти, організації педагогічної взаємодії у закладах освіти, ознайомлення з основними проблемами соціально-педагогічної діяльності у закладах освіти, опанування знаннями про методологічні основи навчально-виховного процесу, про особливості вибору методів, засобів, організаційних форм навчання, розуміння специфіки науково-педагогічної діяльності та шляхів її вдосконалення, закономірності формування та удосконалення професійно-педагогічної майстерності соціального педагога. Важлива увага приділяється особливостям адаптації школяра до освітнього процесу та професійному вдосконаленню діяльності соціального педагога	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
Формування у студентів системи знань, умінь і навичок з основ професійної майстерності соціального педагога, які допомогли б майбутнім фахівцям в галузі соціально-педагогічної діяльності доцільно застосовувати ефективні методики педагогічної взаємодії, здатність здобувачів вищої освіти повноцінно жити і активно діяти у новому світі, постійно самовдосконалюватися, адекватно реагувати на зміни.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<i>Компетентності:</i> <i>Інтегральна:</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>Загальні:</i> ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського, демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.
 ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. базових понять соціально-педагогічної діяльності.
 ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми у професійній діяльності
 ЗК-12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні:

СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.
 СК-11. Здатність до надання допомоги та підтримки дітям та молоді а також їх сім'ям із врахуванням індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних, етнічних та інших особливостей в тому числі на етапі раннього втручання.
 СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, які сприяють адаптації та соціалізації дітей та молоді у сучасному суспільстві.
 СК-15. Здатність взаємодіяти з дітьми та молоддю, представниками різних професійних груп та громад.
 СК-20. Здатність до сприяння соціального захисту дітей, надання підтримки їх сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Програмові результати навчання

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.
 РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.
 РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
 РН 20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання, в тому числі на етапі раннього втручання.
 РН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин - 90
лекції	26/4
семінарські заняття	18/6

самостійна робота	60/80		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
1	231 Соціальна робота	4, бакалавр	нормативний

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
<u>Тема 1.</u> Суспільна значущість соціально-педагогічної діяльності	2		10/12
<u>Тема 2.</u> Педагогічна майстерність і особистість соціального педагога	4/2	2/2	10/10
<u>Тема 3.</u> Професійний імідж соціального педагога. Педагогічний такт.			
<u>Тема 4</u> Педагогічна техніка як складова професійно-педагогічної майстерності	2	2/2	10/12
<u>Тема 5.</u> Професійне спілкування соціального педагога.	2/2	2/2	8/12
<u>Тема 6.</u> Психолого-педагогічні умови майстерної взаємодії в педагогічному процесі	2	2	8/14
<u>Тема 7.</u> Конфлікти в педагогічній взаємодії соціального педагога	2	2	8/10
<u>Тема 8.</u> Соціально-психологічний клімат в педагогічному колективі	2	2	
<u>Тема 9.</u> Педагогічний досвід у формуванні майстерності соціального педагога	2		
<u>Тема 10.</u> Система підвищення кваліфікації та атестація педагогічних працівників	4	2	
<u>Тема 11.</u> Професійне самовдосконалення соціального педагога	2	2	
Разом	26/4	18/6	60/80

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Згідно Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf Поточне оцінювання передбачає усне опитування і обговорення наукової і професійної літератури (статті, презентації, тези, книги; короткі	100балів

	тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом. Підсумкове практичне завдання (фінальний проєкт) – підготовка презентації (Microsoft PowerPoint), яка має бути узгоджена з викладачем. Вимоги до фінального проєкту: обсяг 15-20 слайдів. Захист презентації відбуватиметься на двох останніх заняттях. Презентації мають бути підготовлені в Power Point або Prezi форматах.	
Вимоги до ІНДЗ	ІНДЗ виконуються за попереднім погодженням теми і форми завдання зі студентами за запропонованими завданнями самостійної роботи студента.	до 20-ти балів
Семінарські заняття	Вивчення матеріалів компоненти, підготовка анотацій наукових статей, підбір хрестоматійних матеріалів	до 30-ти балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання мінімальної порогової кількості завдань з кожного виду робіт	не менше 25-ти балів
Підсумковий контроль	Тестові завдання	до 50, але не менше 25-ти балів

7. Політика навчальної дисципліни

Загальні умови: Професійно спрямований навчальний компонент «Основи професійної майстерності соціального педагога» передбачає обов'язкове відвідування семінарських занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, повинні впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання/тестів.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до підсумкового контролю не допускаються.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті: Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не

забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, заліку) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Обов'язковим є дотримання політики академічної доброчесності, передбаченої внутрішніми нормативними документами Університету: <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/> (див. документи, викладені у даному розділі)

8. Рекомендована література

1. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посібник. К., 2005. 336 с.
2. Бутенко Н.Ю., Приходько А.М., Федоренко Н.І. Комунікативні процеси у навчанні: Навч.-метод. посібник. К., 2004. 334 с.
3. Васянович Г.П. Педагогічна етика. Львів, 2005. 344 с.
4. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. К., 2001. 576 с.
5. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник. К., 2006. 276 с.
6. Добенько О.В., Бондаренко Є.А. Педагогічна техніка: Навч. посібник / За заг. ред. Л.М. Романишиної. Тернопіль, 2000. 132 с.
7. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: Навчальний посібник. Х.: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
8. Кіліченко О.І. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід / Автор-упорядник О.І. Кіліченко. ІваноФранківськ, 2012. 206 с.
9. Кіреєва І.В. Основи педагогічної майстерності : навчально-методичний комплекс для студентів педагогічних університетів. Бердянськ, 2013. 175 с.
10. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
11. Отич О.М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи : підручник. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 208 с.
12. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред. І.А. Зязюна. К.: Вища шк., 1997. 349 с.
13. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред. І.А. Зязюна. 2-ге вид. допов. і переробл. К.: Вища школа, 2004. 422 с.
14. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм у системі підготовки освітянських кадрів: здобутки, пошуки, перспективи : монографія / керівн. авт. кол. Н. В. Гузій ; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 432 с.
15. Михайлишин Г., Мандро Л. Навички особистої ефективності як складова професійної компетентності соціального працівника. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи: зб. наук. пр. / [редкол. Л.Б. Лук'янова (голова), Аніщенко О.В. (заступник голови) та ін.]; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ, 2021. Вип. 1 (19). 184 с.

16. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова – К.; Таксон, 2016. – 234 с.
17. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
18. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>
19. <http://education-ua.org/ua/articles/689-standarti-vishchoji-osviti>

Викладач:

Галина МИХАЙЛИШИН,

д.філос.н., професор, кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи